

bb 21. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke zárásig
um kz 1975. augusztus 20.

1. történész-küldöttség
2. kirándulók
3. kiállítások békés megyében
4. iskola tótkomlóson
5. nagygyűlés pécsváradon
6. művésztelep
7. időjárásjelentés
8. bélyegkiállítás szombathelyen
9. vámos tibor
10. tehenészeti telep
11. tisztavatás ünnepség a parlament előtt
12. debreceni virágkarnevál
13. pécsi ifjusági ház
14. vízi- és légiparádé budapesten
15. lipcsei kórus
16. alkotmány napi jelentés a fővárosból
17. jubileumi ünnepség martonvásáron
18. 13. országos nemzetiségi fesztivál
19. így ünnepelt az ország
20. tűzijáték
21. hírjegyzék

-. -

- 2 4 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor

szerkesztette: koronczay emil

21.15/um

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. szeptember elsején: ünnepélyes tanévnyitók - az 1975-76-os tanév feladatai és munkarendje

i szö/gg bh -cz

1975. augusztus 21.

az oktatási miniszter utasításban tette közzé a következő, az 1975-76-os tanév feladatait és munkarendjét. a következő tanév fő feladatainak megjelölésében a miniszteri utasítás többek között kimondja: arra kell törekedni, hogy az iskolák egész munkássága a szocialista világnézet és erkölcs befogadására kész, aktív közösségi életet élő, a munkát szerető, művelt személyiségek nevelésére irányuljon. különös figyelmet kell fordítani a világnézetünk alapjai oktatására, az állampolgári és családi életre nevelés, illetve az osztályfőnöki tevékenység erősítésére. nagyobb gondot kell fordítani az általános iskolák és a szakmunkásképzésben részt vevő intézmények, valamint a túlnyomórészt munkások lakta települések iskoláinak fejlesztésére. törekedni kell a munkásszülők tehetséges gyermekeinek továbbtanulását segítő foglalkozások, előkészítő tanfolyamok színvonalasabbá tételére.

további eredményeket kell elérni az általános iskolai körzetesítés megalapozott fejlesztésében, a diákotthoni és kollégiumi, illetve a bentlakásos intézményi nevelőmunkának és feltevételeinek magasabb színvonalra emelésében. a felnőttoktatásban tovább kell növelni a tanulók számát, ehhez biztosítani a feltevételeket, keresni a korszerű oktatási módszereket, javítani a színvonalat. megkülönböztetett figyelemmel kell segíteni, fejleszteni a dolgozók általános iskolai végzettségét biztosító formákat, valamint a szakmunkások középiskoláját.
/folyt. köv./

- 1 -

1/b

bb 1. /szeptember elsején: ... 1. folyt./ bh

a következő tanév időbeosztása az érvényben levő rendtartás szerint valósul meg. a tanévnyitó ünnepségeket az általános és a középiskolákban egyaránt szeptember elsején tartják, az első tanítási nap pedig szeptember 2-án lesz. az utolsó tanítási nap az általános iskolákban 1976 június 5-én, azokban az általános iskolákban, amelyekben az előírt 198 tanítási napot teljesítették, június elsejétől a fennmaradó időt tanévi tevékenységet kiegészítő, társadalmilag hasznos munkával, kirándulással, sport- és kulturális foglalkozásokkal tölthetik el, tanítás nélküli munkanapok keretében. a középiskolák iv. osztályában 1976 május 8-án, az 1-iii. osztályokban pedig június 8-án az utolsó tanítási nap.

a következő tanév rendjével kapcsolatos további kérdésekben is a rendtartás rendelkezései az irányadók. e szerint a tanévzáró ünnepségeket június 12- és 17-én között, az igazgatók által kijelölt napon tartják. a téli szünet december 22-től január első vasárnapjáig, a tavaszi szünet április 5-től április 13-ig tart. a tanítás a következő napokon szünetel: november 7-én, március 15-én, március 21-én, április 4-én, husvét hétfőn és május 1-én.

a tanév legfontosabb tudnivalóiról az oktatási minisztérium tájékoztató füzetet jelentetett meg a szülők számára több százezer példányban, amelyet az iskolákban díjmentesen kaphatnak meg az érdeklődők. a tájékoztató részletezi a minisztérium álláspontját a nevelés javításáról, annak fontosságáról és lehetőségeiről, a világnézeti és a munkára nevelés feladatairól, a társadalmilag hasznos munkáról. szó esik a tájékoztatóban a családi életre való felkészítésről, a testnevelés és sport helyzetről, továbbá azokról az intézkedésekről, amelyek az eredményesebb tanulást segítik elő. ennek során az oktatási minisztérium egyebek között hangsúlyozta: a felmentés, a hiányzás és a késés még mindig meglehetősen sok az iskolákban. demokratikus iskolarendszerünk minden gyermeknek lehetőséget nyújt az alapműveltség megszerzésére. ezzel a lehetőséggel azonban élni is kell. noha csökkenő irányzatot mutat az általános iskolát nyolc év alatt el nem végzők aránya, mégis gond, hogy sokan vannak még, akik nem a képességek hiánya, hanem a rendszeres iskolába járás elmulasztása miatt lemorzsolódnak, időelőtt abba hagyják a tanulást. előfordul, hogy az iskolakerüléshez a szülők is segédkezet nyújtanak, igazolják a hiányzásokat.

az oktatásügyi kormányzat nagyon sokat tesz azért, hogy az iskoláskor elején minél kevesebben kezdjenek sikertelenül, minél többen átjussanak az első akadályon. növeli az óvodáztatási lehetőségeket, iskolára előkészítő tanfolyamokat szervez, pedagógiai kísérleteket támogat, hogy az i. és ii. osztály sikertelenségei ne jelentsenek automatikusan évfolyam ismétléseket. s közben növekvő gondokat okoz az iskoláskor vége felé közeledők jelentős hányadának a sorsa. /folyt. köv./

- 2 -

bb 1. / szeptember elsején... 2. folyt./ bh

még ma is a gyermekeknek csaknem 20 százalékát jelentik azok, akik 14 éves korukig nem végzik el a viii. osztályt. igaz, ezek túlnyomó többsége ott marad az általános iskolában, s 15-16 éves koráig befejezi az általános iskolát.

tavaly egy miniszteri rendelet lehetővé tette a 14. életévüket betöltötteknek, hogy tankötelezettségüknek a felnőtt oktatás keretében, a dolgozók általános iskolájában is eleget tehetnek. a rendeletre szükség volt, az tényleges igényeket elégíti ki, hiszen vannak olyan családok, ahol a 14 éves fiatal keresetere is szükség van. csak hogy ezt elég gyakran az állampolgári kötelesség alóli kibuvónak használják fel, s eddig a tanügyi igazgatás is eléggé elnéző magatartást tanúsított. ilyen esetekben a jövőben indokolt tehát e tekintetben a szigorítás, hiszen a felmentés nem a tankötelesség teljesítésére, hanem csak a rendszeres iskolalátogatásra vonatkozik, s a fiatalok vizsgakötelessége 16 éves életkorig fennáll, ha nem végezték el az általános iskolát. /mti/

-.-

bb 2. gyorsított rakodás, jobb munkaszervezés a nagyvásártelepen

i ol tr ie bh hgy

1975. augusztus 21.

több árut szállítanak éjszaka, megoldották a raklapos rakodást, csomagolósort alakítottak ki a hűtőházban, egyre több árut továbbítanak konténerrel - sikeresen halad a munka- és üzemszervezés a nagyvásártelepen. a rakodás meggyorsítását külön céljuttalommal is ösztönzik. az intézkedések nyomán számottevően csökkent a befutó vagonok kirakásának ideje, hamarabb telnek meg azok a gépkocsik is, amelyek éjszakánként főváros-szerte felkeresik a zöldért boltjait, hogy a reggeli nyitás után minél több friss árut kaphasson a lakosság.

az okosan szervezett munka némileg enyhít azokon a gondokon, amelyeket - a fizikai dolgozók létszámának csökkenése -

a mind nagyobb foku gépesítés ellenére is a jó szervezés gazdaságosabbá is teszi a munkát. például az árut szállító „túraráratok”, rakterületének jó kihasználásával elérték, hogy egy-egy járat most már 5-6, de még több boltot is ellát, s a munkát úgy szervezik, hogy az üzletek többsége lehetőség szerint egyszerre kapja meg az egész napra szükséges valamennyi árut. a tárolás évi költségét mintegy 300 ezer forinttal csökkentették. /mti/

- 3 -

Lokoz.

1/b

bb 3. a magas vérnyomás megelőzhető - magyar kutatók hipertónia-vizsgálatai

i mir gk hi bh -cz

1975. augusztus 21.

a magas vérnyomás világszerte - különösen a fejlett országokban - az egyik leggyakrabban előforduló betegség. hazánkban a felnőtt lakosság egyötödénél észlelhetők a hipertónia különböző fokú változatai; a szívinfarktusos betegek 70, az agyvérzések eseteknek pedig csaknem 80 százalékánál mutatták ki a magas vérnyomás szerepét, s a szakorvosok szerint a hipertónia fontos tényezőként játszik közre a szívgyógyosság kialakulásában is.

a betegség okai a tudomány mai állása alapján csak részben tisztázottak. az esetek több mint felénél az ok egyelőre ismeretlen. annyi azonban bizonyos, hogy a zaklatott életmód és a rendszeres testedzés hiánya nagymértékben hozzájárul a magas vérnyomás kialakulásához.

a hipertónia gyógyszeres kezelése az utóbbi években sokat fejlődött, a rendelkezésre álló gyógyszerekkel azonban csak a kialakult betegséget tudják befolyásolni. ezért a világ számos országában kutatók ezrei keresik a választ: hogyan lehet a betegség kezdeti stádiumait felismerni és a hipertónia kialakulását megelőzni. a megelőzéssel kapcsolatos széleskörű kutatásokban részt vesznek a magyar szakemberek is.

Legutóbb az egészségügyi világszervezettel közösen végzett hazai felmérés során orvosaink kimutatták, hogy a hipertónia első, kezdeti tünetei - például a vérnyomás időnkénti ingadozása - viszonylag korán, már 18-25 éves korban jelentkeznek. ezek a kezdeti tünetek később állandósulnak, ami idővel a betegség súlyosabb változatának kialakulásához vezet. szakembereinknek sikerült megállapítaniuk azt is, hogy az esetek jelentős részében a vegetatív idegrendszer túlzott érzékenysége ugyancsak hozzájárul a hipertónia kialakulásához.

a szakorvosok szerint a labilis hipertónia - az ingadozó vérnyomás - gyógyszeres kezeléssel és speciális terápiával, főleg rendszeres testedzéssel, tornával, uszással megelőzhető./mti/

- 4 -

1/b

bb 4. több magyar lábbelit kérnek a külföldi üzletfelek
i ol s ie bh hgy

1975. augusztus 21.

a következő tervidőszakban előreláthatólag a hazánkban készült minden harmadik pár lábbelit külföldön értékesítik. cipőexportunk helyzetére a növekvő kereslet a jellemző, szocialista és tőkés piacokon egyaránt. jelenleg a tannimpex utján 34 állami és tanácsi vállalat, illetve szövetkezet termékei jutnak el a világ 38 országába. tavaly a kgst-országokba 13 millió 350 ezer pár lábbelit exportáltak és 3 millió 210 ezer pár talált gazdára a tőkés piacokon. az export mintegy 30 százaléka a teljes magyar cipőipari termelésnek.

a külföldi üzletfelek igényei már most is meghaladják a hazai cipőipar lehetőségeit. a tervegyeztetések tapasztalatai szerint a termelők az elkövetkező öt évben valamivel még fokozhatják a rubelviszonylatu exportot, de már most előre látható, hogy az eddigieknél lényegesen több magyar gyártmányu lábbelit lehetne értékesíteni a tőkés piacokon is. a többletigények az ipar vezetőit a termelési feltételek bővítésére, átcsoportosításokra, többlet-kapacitások megteremtésére ösztönzik, a megvalósításnak azonban határt szabnak cipőiparunk adottságai.

ami a külkereskedőket illeti, ők a növekvő kereslet ellenére is azt tartják, hogy a jövőben fejleszteni kell a piaci munkát, mert a külföldi vásárlóerő az egyes országokban többé-kevésbé ingadozhat, a divat változásai, esetleg az anyagösszetétel feltételei menet közben is befolyásolhatják az értékesítés lehetőségeit. a piaci munka fejlesztése érdekében ezért fokozottabban figyelik a divat alakulását, az eddigieknél nagyobb súlyt helyeznek a piaci információk felkutatására és értékelésére, továbbá arra, hogy a külföldi vásárlóknak a minőséget és a szállítási ütemét érintő igényei időben jussanak el a hazai iparhoz. a gazdaságosság, a célirányos árpolitika szem előtt tartása mellett az érintett szakemberek szükségesnek tartják a vevőszolgálat, az ajánlati-, a reklám- és a propaganda tevékenység erősítését, az árubemutatók és a kiállítások színvonalának emelését./mti/

-. -

- 5 -

1/b

bb 5. biztonsági övek a volán taxikban

i kf mm e bh hgy

1975. augusztus 21.

az új kresz január 1-i életbelépésével kötelezővé válik a személygépkocsikban a biztonsági övek használata. a volán turistavállalat nemrégiben megalakult közlekedésbiztonsági tanácsának javaslatára a vállalat vezetősége intézkedett, hogy az öveket jóval a határidő előtt szereljék fel a taxik első üléseire. a munkát a karbantartók már megkezdték, s mintegy 300 volán taxiban van már biztonsági öv, amelyet a hátralévő 240 kocsiba a következő hetekben szerelnek fel. a volán nyomtatott kártyákat is készít, amelyeken felkéri az utasokat, hogy saját érdekében, testi épségük védelmére - s az új kresz szabályainak megfelelően - használják a biztonsági öveket./mti/

-. -

bb 6. bronzkori öntőműhely maradványai aranyosapátiban

vid ká bh -cz

1975. augusztus 21.

a késő bronzkorból származó öntőminta-leletek kerültek felszínre a közelmúltban a szabolcs-szatmár megyei aranyosapátiban. körülbelül másfél méter mélységből cseréptörödékek mellett két tokosbalta-, két tü- és egy kés-öntőmintára bukkantak. a szakemberek számára fontos támpontul szolgálhat, hogy az egyik tokosbalta öntőmintában - jól látható - bronzrög olvadék maradt.

a feltételezések szerint az egykori öntőműhelyből látták el a környék lakóit a mindennapi élet használati eszközeivel és fegyverekkel. a csaknem három ezer éves leletek a nyíregyházi jósa andrás megyei muzeumba kerültek./mti/

-. -

bb 7. második tavasz a mecsekalján

vid kz bh

1975. augusztus 21.

a mecsekaljára beköszöntött a második tavasz: újból virágoznak, újból leveleznek egyes fák és cserjék. pécsett megszokott nyárvégi-őszeleji látvány a második tavaszukat élő növények, az idén azonban a szokottnál korábban és gazdagabban mutatkozik ez a természeti jelenség. a város utcáit és tereit díszítő vadgesztenyefák lombja erősen megszinesedett, némelyek olyan látványt nyújtanak, mintha október volna már.

/folyt. köv./

- 6 -

hb

bb 7. / második tavasz ... folyt./ bh

ugyanakkor több fán - például a székesegyház környékén - megjelentek a tavaszt idéző hófehér, gyertyaszerű virágok. a janus panonius utcában levő hársfák között nem egy olyan akad, amely csaknem teljesen lehullatta a lombját és most újra zöldell. egyes hársak tele vannak piciny, üdezöld levelekkel, akárha májust irnánk. az idegi szeszélyes - száraz, forró és hűvös, esős napokat váltogató - időjárás hatására dus őszi másodvirágzásra számítanak a mecsekalján./mti/

-. -

bb 8. rekonstruálják a szalafői kerített házat

vid ká bh -cz

1975. augusztus 21.

a vas megyei szalafőn, a papszer 21-es számú háznál régészek bevonásával kutatják az egykori kerített ház alapjait, s azok ismeretében kívánják rekonstruálni az 1700-as évek végén épült népi műemléket. az őrségben a rendkívüli mértékben megnövekedett szarvasmarha-export hatására alakultak ki az ugynevezett kerített házak, amelyeknek körülépített udvarán tellettették át félszilajon tartott állataikat a gazdák. a ház a tolvajok és a farkasok ellen jó védelmet nyújtott.

az épület harmadrésze, a lakó-oldal - a szoba, a konyha és a kamra - épségben maradt. kétharmad része - az istálló, ólak, pajták - azonban hiányzik. a szíven lakó öregek még emlékeznek a kerített házra, s ők segítik a kutatók munkáját./mti/

-. -

hb

- 7 -

bb.9. egymillió iskolaköpeny , 3.200.000 pár tornacipő -
a ruházati kereskedelem felkészült a tanévre

i ké/be/p ie hgy

1975. augusztus 21.

a két hét múlva kezdődő új tanévre - az őszi-téli szezonon belül - külön is felkészült a ruházati kereskedelem. a belkereskedelmi minisztérium illetékes főosztályának tájékoztatása szerint a gyermek- és iskolaruházati cikkek elegendő mennyiségben, változatos fazonban, sokféle színben kerülnek forgalomba.

az egységesen használatos leány és fiú iskolaköpenyből tavaly 780 ezer fogyott, az idén egymillió készült; 700 ezret korszerű pamut-szintetikus alapanyagból, tízféle modellben, 300 ezret kötött-hurkolt alapanyagból 14-16 féle fazonban kínálnak az üzletek.

a szülők a köpeny alatt a hagyományos ingek és bluzok helyett ma már szívesebben öltöztetik gyermekeiket különböző színű garbóba és trikóba. a növekvő kereslet kielégítésére a kereskedelem a hazai ipartól, ndk és lengyel, valamint a fejlődő országokból származó importból gondoskodott elegendő pamutalapanyagú trikóról és garbóról.

a tornacipő évekig hiánycikknek számított. az idén elegendő, bőséges a választék; 3.200.000 pár kerül forgalomba. többsége már kapható is a boltokban. a tiszta cipőgyár kék, fehér, barna cipőin kívül iráni és ceyloni színes, virágmintás, száraz tornacipőket is árusítanak. a szezonban várhatóan 5-6 százalékkal többet adnak el, mint tavaly ilyenkor.

nem ilyen kedvező az ellátás a tornaórákon nélkülözhetetlen tornadresszekből; ezt a problémát az idén sem tudták megoldani. gondot okoz, hogy míg például az iskolaköpenyt 1-2 évig is elhordják a tanulók, addig a testre szabott dresszt rövid idő alatt kinövik, s az ipar nem gyárt ennek megfelelően elegendőt. nehezíti a problémát az is, hogy az iskolák különböző színekhez ragaszkodnak, így ha feketét lehet is kapni, esetleg kékből hiány van.

a tájékoztatás szerint megoldott a gyermekcipő ellátás. az idén 8 millió pár gyermeklábbeli került, illetve kerül forgalomba. a fét- és száraz cipők 80 százaléka strapabíró, tartós műanyag, gumi és fröccsöntött talppal készül, 20 százaléka divatcipő./mti/

7.50/p

-.-
-8-

g¹⁰g

bb.10. az olajipar segítsége a termelőszövetkezetnek

vid/p ká -cz

1975. augusztus 21.

a szegedi szénhidrogén medence közvetlen szomszédságában működő tápéi tisztítási termelőszövetkezet sokmillió forint értékű segítséget kapott már az olajipartól, hogy termelési szerkezetét, energiaellátását átállíthassa a korábban tervezett termálvizről földgázra. ilyen támogatással épült egyebek között a tsz forrólevegős takarmányszárító üzeme, amely évente hétszáz vagon lucernalisztet gyárt az állatállománynak.

az olajbányászok emellett öntevékenyen is segítik a szövetkezeti gazdákat munkával, gépekkel, berendezésekkel. Legutóbb éppen a földgázfűtéses takarmányszárító üzembhelyezését gyorsították meg. a földgázt ugyanis a nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő vállalat szegedi üzemének egyik tankállomásáról kapja a gazdaság úgy, hogy előbb a gáz nyomását csökkentik a tsz üzemi viszonyainak megfelelően. a nyomáscsökkentőt azonban a külföldi cég nem szállította idejében, emiatt a szárító üzembhelyezését jóval későbbre kellett volna halasztani. a bányászok úgy segítettek a bajon, hogy saját berendezéseikből alakítottak át egyet, s bocsátották a tsz rendelkezésére. így a nagyteljesítményű takarmányszárítót üzembe helyezhették./mti/

-.-

bb.11. közel a kétezredik tonnához - a vas-és fémhulladékgyűjtés szabolcsi eredményei

vid/pmká -cz

1975. augusztus 21.

szabolcs-szatmár megyében szép sikerrel járt a dolgozó fiatalok vas-és fémhulladék gyűjtési akciója. eddig csaknem 1.900 tonna vas-és fémhulladékot gyűjtöttek össze, s adták át a feldolgozó vállalatoknak. ez egyúttal azt is jelenti, hogy a megye 21 ezer dolgozó kisz-tagját számítva - fejenként csaknem egy mázsa hulladékot gyűjtöttek össze a fiatalok. néhány üzemi és községi alapszervezet különösen magas eredményével tűnik ki. a nyíregyházi épszer vállalat fiataljai például 21 tonnát, a nyírbátori csepel-motorkerékpárgyár ifjúságai a vállalat 30 tonna helyett 47 tonnát gyűjtöttek./mti/

8.00/p

-.-
-9-

g¹⁰g

bb 12. Levonták az állami zászlót

t pr/mm/ny hgy

1975 augusztus 21

csütörtökön délelőtt ünnepélyesen, katonai tiszteletadással levonták az állami zászlót, amely augusztus 20-án, az alkotmány ünnepe tiszteletére két napon át lengett az országház előtti kossuth lajos téren. ugyancsak katonai tiszteletadás közepette vonták le a gellérthegy felzabarási emlékműnél a magyar nemzeti lobogót és a munkásmozgalom vörös zászlaját./mti/

-. -

bb.13. a tolna megyei tanács támogatása a kedvezőtlen adottságú tsz-eknek

vid/p ká hgy

1975 augusztus 21.

a kedvezőtlen adottságú tsz-ek fejlesztésének anyagi támogatásáról tárgyalt csütörtöki ülésén a tolna megyei tanács végrehajtó bizottsága. a testület úgy határozott, hogy összesen csaknem 7.5 millió forinttal segíti a három mostoha természeti körülmények között gazdálkodó tsz fejlődését. az ozorai egyetértés és a tolnanémedi kossuth tsz-nek szarvasmarhaállományuk fejlesztésére, illetve tolnamediben a zöldségtermesztés előmozdítására, a mocsényi völgy népe tsz-nek pedig juh- és gépvásárlásra nyújt azonnali támogatást.

a pénz visszafizetési kötelezettség nélkül adja a megyei tanács, azzal a kikötéssel, hogy a kiutalt összegeket kizárólag a megjelölt fejlesztési célokra fordíthatják a tsz-ek./mti/

-. -

bb.14. fafaragók találkozója kiskunmajsán

vid/p ká hgy

1975. augusztus 21.

a bács-kiskun megyei művelődési központ és a kiskunmajsai művelődési ház augusztus 20-22. között a nagyközségben rendezte meg a megye népi fafaragóinak találkozóját. a háromnapos program a fa művészeinek kiállításával kezdődött, s a bemutatott művek értékelésével fejeződik be. a csütörtöki és a pénteki alkotónapokon bemutatják művészeti technikájukat, részt vesznek a szakmai jellegű megbeszéléseken, s az alföld népi építészetről, pásztorfaragásairól hallgatnak előadásokat./mti/

-. -

11.00/p

-10-

11ko g

bb.15. megkezdődött az európai gyermekorvos társaság kongresszusa

t mir/s/p hi hgy

1975. augusztus 21.

csütörtökön a kereskedelmi kamara épületében megkezdte munkáját az európai gyermekorvos társaság első magyarországi kongresszusa. a négy napos tudományos tanácskozáson több mint 20 ország gyermekorvos társaságainak 250 küldötte vitatja meg a gyermekkori heveny életveszély állapotok kórtanával és kezelésével kapcsolatos tudományos kutatások legújabb eredményeit. a kongresszus főreferátumait a gyermekgyógyászat nemzetközileg elismert legrangosabb - magyar, szovjet, amerikai, belga, francia, svéd - képviselői tartják, közöttük novikova professzorasszony, a szovjetunió egészségügyi miniszterhelyettese. a főreferátumokban elhangzottokról - szekcióülések keretében - további 120 előadáson cserélik ki észrevételeiket, tapasztalataikat a tanácskozás különböző szakterületeinek specialistái./mti/

-. -

bb.16. magyar kiönyvkiadáói delegáció,

s/p hi hgy

1975. augusztus 21.

utazott moszkvába csütörtökön dr. marczali lászló kulturális miniszterhelyettes és gábor viktor főigazgató vezetésével; a küldöttség részt vesz a moszkvai nemzetközi könyvkiállításon./mti/

-. -

bb.17. központi porelszívó - tisztább a levegő a pécsi dohánygyárban

vid/p ká hgy

1975. augusztus 21.

tisztább levegő, kellemesebb környezet fogadta csütörtökön a pécsi dohánygyár dolgozóit, akik a karbantartás alatti tíznapos szabadságról tértek vissza. az idei leállás speciális feladata volt ugyanis a központi porelszívó felszerelése. ezelőtt a műhelyekből külön-külön távolították el a gépek körül képződött port, ami nehéz fizikai munkával járt és tovább szennyezte a levegőt. most olyan leválasztó berendezés működik, amely a tízenhárom gyáregységből folyamatosan, zárt rendszerben szállítja el a port. ez a kedvező változás négyszáz embert érintett./mti/

-. -

13.00/p

-11-

1330 g

bb 21. időjárásjelentés

t/ny hgy

1975 augusztus 21

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 21én csütörtökön
12 órakor:

nyári idő

Szárazföldünk középső részén magas nyomású gerinc helyezkedik el, amelynek hatására ezeken a területeken a leszálló légmozgások határozzák meg az időjárás alakulását. a reggeli ködök feloszlása után napközben változóan felhős, napos és az évszaknak megfelelő hőmérsékletű az idő. ugyanakkor a nedves és hűvös óceáni légáramok csak lassan haladnak kelet felé, a hajnali órákban elérték franciaország nyugati felét, a brit-szigeteket és a skandináv-félszigetet, előrehaladásuk során többfelé esőt, záport, zivatarokat okoztak. kelet-európa jelentős részén az észak felől érkező légtömegek irányítják az időjárást, és ennek következtében változó és hűvös az idő. a kárpát-medencében a következő 36 órában kellemes nyári időjárásra lehet számítani.

hazánkban szerdán nyugat felől fokozatosan csökkent a felhőzet, és a dunántúlon általában 10-13 órán át sütött a nap. a tiszántúlon több helyen még a nap első felében erősen felhős volt az idő és néhány helyen esett az eső. a lehullott eső mennyisége már nem volt jelentős, csak egy-két helyen érte el az 1-3 mm-t. napközben sokfelé erős északnyugati, északi szél fújt. csütörtök hajnalra 9-14 fokig erős északnyugati, északi szél fújt. csütörtök hajnalra 9-14 fokig hűlt le a levegő. délelőtti napos, száraz idő volt, a hőmérséklet 11 órakor 21-24 fok között váltakozott.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 20.2 fok volt, 0.8 fokkal alacsonyabb, mint a 100 éves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, gyengén süllyedő irányzatú.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor: 22 fok volt.

várható időjárás péntek estig: nappali felhőképződés eső nélkül. mérsékelt, napközben kissé megélénkülő változó irányú szél. a hajnali és a kora reggeli órákban egy-két helyen köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 11-16, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 25-29 fok között.

/folyt köv/
13.10/ny

-14-

13to g

bb 21. / időjárás....folyt/ny

távolabbi kilátások kedd reggelig: nyugat felől megnövekvő felhőzet, záporokkal, zivatarokkal. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte 12-17, később 9-14 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 24-28, később 20-25 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 70 százalékán várható az időszak második felében.

a duna vizállása budapestnél: 294 cm./mti/

--

bb 22. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 8 órától 13 óráig

t/ny hgy

1975 augusztus 21

1. 1975-76-os tanév feladatai
2. nagyvásártelepi rakodás
3. hypertónia vizsgálatok
4. lábbeli export
5. biztonsági övek
6. bronzkori öntőműhely
7. tavasz a mecsek alján
8. kerített ház
9. ruházati kereskedelem a tanévre
10. olajipar a tsz-ekért
11. vas-és fémhulladék gyűjtés
12. állami zárló levonása
13. tanácsi támogatás tsz-eknek
14. fafaragók
15. gyermekorvos kongresszus
16. könyvkiadói delegáció
17. központi porelszívó
18. testvérvárosi vezetők
19. évadnyitó társulati ülések
20. paulo lajos temetése
21. időjárás
22. hírjegyzék /mti/

--

13.20/ny

-15-

13to g

bb.24. újabb kaolinbányák nyílnak észak-magyarországon

vid/p ká hgy

1975. augusztus 21.

borsod megyében a mádi ásványbánya vállalat a kongresszusi versenyt folytatva az év első hét hónapjában 7.3 százalékkal növelte termelését és 17.5 millió forinttal több terméket - bentonitot, kaolint, kovaföldet és perlitet - termelt és szállított a megrendelőknek, mint az 1974-es év hasonló időszakában. a termeléssel együtt nőtt az export is. augusztus közepéig kereken ötvenmillió forint értékű ásványi terméket szállítottak külföldre mádról.

az ásványbánya termékei iránt a hazai és a külföldi kereslet egyaránt fokozódott. ezért szegilong határában májusban új kaolinbányát nyitottak, amelyből csütörtökig négyezer tonna jóminőségű kaolint termeltek ki. a kaolinbányászat további fokozására megkezdődött a mádi isten-hegyen egy többmillió tonnás hozamu újabb kaolinbánya feltárása. az előkészületek után a felszíni bánya területének kiképzése megkezdődött./mti/

--

bb.25. „talpra állítják„ a borsod megyei hegyköz tájékán gazdálkodó, kedvezőtlen adottságu termelészövetkezeteket

vid/p ká hgy

1975. augusztus 21.

a kedvezőtlen adottságu termelészövetkezet jövőjéről tárgyaltak csütörtökön sárospatakon, a tokaj-hegyaljai termelő- és szakszövetkezetek területi szövetségének székházában a szövetség szakemberei.

a borsod megyében, a hegyalján, a hegyközben és a bodrogköz jelentős részén a gazdaságok kétharmad része sorolható a kedvezőtlen adottságu termelészövetkezetek közé. a negyedik ötéves tervben a megkülönböztetett állami támogatás ugyan jelentősen hozzájárult a hegyközben és bodrogközben gazdálkodó szövetkezetek fejlődéséhez, de az említett szövetkezetek még így is mintegy husz százalékkal elmaradtak a kedvező feltételek mellett gazdálkodó tsz-ek fejlődési ütemétől.

az ötödik ötéves terv időszakában a 15 kedvezőtlen adottságu északkelet-borsodi termelészövetkezet több mint félmilliárd forint támogatásban részesül. a fejlesztés lényege, hogy a növénytermesztés szerkezetének gazdaságosabbá tétele mellett valamennyi területen fokozzák a szarvasmarha- és juhtenyésztést, illetve kialakítják a tenyésztés feltételeit.

/folyt köv ./
13.30/p

-16-

hooq

tbb.25. „talpra állítják„...folyt/p

az ötödik ötéves terv időszakában a tizenöt termelészövetkezetnél a meglévő tehénállományt ezerrel, az anyajuh-állományt pedig csaknem huszezerrel növelik. a középtávú célkitűzésben többek között tizennégyezer juh férőhely és kétezer-ötszáz szarvasmarha férőhely szerepel.

ezenkívül különböző kiszolgáló egységeket, öt lucernaliszt készítő üzemet, öt nagyteljesítményű szárító- és tárolóüzemet, valamint tizennégy betakarító gépsort szereznek be, illetve létesítenek./mti/

--

bb.26. fizikusok vándorgyűlése debrecenben

vid/p ká hgy

1975. augusztus 21.

az eötvös Lóránd fizikai társulat hazánk felszabadulásának harmincadik és a debreceni csoport megalakulásának 25. évfordulója alkalmából debrecenben, a Kossuth Lajos Tudomány Egyetemen rendezte meg jubileumi vándorgyűlését és közgyűlését.

a háromnapos tanácskozást csütörtök délután dr. Szigethy György akadémikus, az eötvös Lóránd fizikai társulat elnöke nyitotta meg, majd dr. Kónya István, a Kossuth Lajos Tudomány Egyetem rektora, az egyetem és Debrecen város lakossága nevében köszöntötte a jubileumi vándorgyűlés résztvevőit.

a megnyitó után a bevezető előadást dr. Szalay Sándor akadémikus, a Debreceni Atommagkutató Intézet igazgatója tartotta „a primordiális atmoszféra„ címmel, s abban nemzetközi jelentőségű tudományos eredményt publikált. sikerült munkatársával meghatározni a föld ősi légkörének hozzávetőleges összetételét. Szalay akadémikus arra a gondolatra jutott, hogy az ősi atmoszférából a legrégebb kőzetek pórusaiban bezárva minták, maradványok találhatóak. ultravákuumban szétzúzással felszabadította az ősi atmoszféra nyomait a kőzetekből és tömegspektrométerrel meghatározta az összetételt. kiderült, hogy jelentős mennyiségű hidrogént és különösen metánt, továbbá nitrogént és széndioxidot tartalmazott sok vízgőzzel együtt, de szabad oxigént egyáltalán nem. az élet primitív formái először ebben az ugynevezett primordiális atmoszférában indultak meg. az élet jelenleg uralkodó, oxigénigényes anyagcserére berendezkedett formái az ősi atmoszférában nem tudtak létezni, csupán az anaerob baktériumok, amelyek az ősi életformákat túlélő utódoknak is tekinthetők.

a három nap alatt összesen 12 előadás hangzik el a Debreceni fizikus tanácskozáson a fizika és a biológia, a fizika és a csillagászat, illetve a fizika és a kémia kapcsolatáról. az előadók hazánk ismert kutatói, de a résztvevők meghallgathatják majd a szovjet és az amerikai professzorok referátumát is.

/mti/

--

-17-

bb.28. megkezdődött a munka a budapesti gyermekszínházban

t mn/tr/ny hi hgy

1975 augusztus 21

csütörtökön megkezdődött a munka a budapesti gyermekszínházban is. a szabadságról visszatért színészek nyilassy judit rendező irányításával máris megkezdtek alekszej alekszin szovjet író a bátyám és a klarinét című komédiájának próbáit. a bemutatót szeptember 20-án tartják. a fordulatos, vidám história főbb szerepeiben kőhalmi attilát, tarján györgyit, kassai ilonát, sárosi gábort, hoffmann máriát és ujlaky károlyt láthatják a nézők. ugyancsak a budapesti gyermekszínházban kezdődtek meg az amit akartok című musical próbái is, amelyet október 4-én láthat első alkalommal a közönség az ndk dráma ünnepe alkalmából. a shakespeare nyomán készült kétfelvonásos zenés játék szövegét günter deicke írta, a zeneszerző pedig claus fehmel. a rendező, kazán istván, a főbb szerepeket kopetty liára, magyar máriára, kishonti ildikóra, ujlaky károlyra, csorba istvánra, sipeky taborra és uri istvánra bizta. a koreográfus és a diszlettervező köllő miklós./mti/

--

bb.27. ausztriába utazott az állami hangversenyzenekar

i ro/s/ny hgy

1975 augusztus 21

a nemzetközi zeneélet egyik rangos eseményére, a ,, karintiai nyár,, című rendezvénysorozatra utazott csütörtökön az állami hangversenyzenekar. ferencsik jános kossuth-díjas karmester, főzeneigazgató vezényletével három alkalommal lépnek közönség elé villach-ban. első szereplésük augusztus 23-án, a modern zene egyik nagy alakjának, leonard bernsteinnek születésnapján lesz. az ünnepelt saját kérésére játsza ezen az estén az állami hangversenyzenekar az amerikai zeneszerző ii. szimfoniáját és más műveit, ránci dezső közreműködésével. 25-i koncertjükön brahms és schubert műveket, 26-án mozart és beethoven kompozíciókat tolmácsolnak./mti/

--

-18-/-

bb.30. huszonöt éves a szocialista gyógyszerellátás - országos gyógyszerügyi szervezési konferencia kezdődött pécsen

vid/p ká /hgy

1975. augusztus 21.

a magyar gyógyszerészeti társaság gyógyszerügyi szervezési szakosztálya pécsen rendezte meg első országos konferenciáját, amelyen a gyógyszerellátás további fejlesztésének kérdéseit vitatják meg a szakemberek. a tudományos ülésnek az ad különös aktualitást, hogy éppen negyedszázada jött létre hazánkban a gyógyszerellátás szocialista szervezete és az idén vált állampolgári joggá az ország lakosságának intézményes egészségügyi ellátása.

a pollack mihály műszaki főiskolán csütörtökön plenáris üléssel kezdődött meg a háromnapos konferencia, amelyet dr. kurucz tiberius kandidátus, a magyar néphadsereg főgyógyásza, a gyógyszerészeti társaság gyógyszerügyi szervezési szakosztályának elnöke nyitott meg. a tanácskozáson mintegy háromszáz hazai és külföldi szakember vesz részt. jellemző a magyar gyógyszerészet iránti nemzetközi érdeklődésre, hogy a konferencián nyolc kelet-és nyugat-európai ország gyógyszerésze is megjelent, s közülük többen előadást is tartanak. a magyar gyógyszerészeti társaság nevében dr. zalai károly kandidátus, a társaság a nemzetközi gyógyszerész szövetség /fip/ nevében pedig helmut bindér, az elnökség sztrák tagja köszöntötte az első magyar gyógyszerügyi szervezési konferenciát. az egészségügyi miniszter ebből az alkalomból nyolc személyt kitüntetésben részesített a gyógyszerellátás terén, illetve a gyógyszerészeti társaságban végzett hosszú és eredményes munkája elismeréséül.

▼főtítkára

a megnyitó után dr. vidovszky kálmán, az mszmp központi bizottságának alosztályvezetője egészségügyünk 30 évéről, dr. harangi györgy, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetőhelyettese pedig a gyógyszerellátás 25 éves fejlődéséről tartott előadást. rámutattak arra, hogy hazánkban tudományosan megalapozott módon történik a lakosság gyógyszerellátása. az egészségügy 176 ezer dolgozója közül jelenleg minden tizedik a gyógyszerértári hálózatban tevékenykedik. mindez elősegíti a megelőzéshez és a gyógyításhoz szükséges orvosságok magas színvonalu szolgáltatását. az eredmények mellett azonban fogyatékoságai is vannak gyógyszerellátásunknak, ezért tüzte napirendjére a konferencia a fejlesztés irányait, feladatait. a szakemberek különös figyelmet szenteltek a gyógyszerellátással kapcsolatos információáramlás tökéletesítésének, amelyben mind nagyobb szerepet kapnak az elektronikus számítógépek. az első komputert már szolgálatba is állította a magyar gyógyszerészet. fontos témája a tanácskozásnak a gyógyszer-hiánycikkek keletkezésének okai.

/folyt köv ./
14.35/p

Tóth

-19-

bb.30. huszonöt éves....folyt/p

a pécsi gyógyszerészeti konferencián összesen hetven előadás hangzott, illetve hangzik el. ebből az alkalomból a gyógyszerel-látásunk fejlődését, valamint a gyógyszerészeti könyv- és folyóí-rat -kiadásunk eredményeit bemutató kiállítás nyílt a műszaki főiskolán./mti /

--

bb.29. eltemették sebők bélát a szakszervezetek heves megyei taná-csának elnökét

vid/p kz hgy

1975. augusztus 21.

csütörtökön egerben a hatvani temetőben nagy részvét mellett temették el sebők bélát a munkásmozgalom régi harcosát, a szakszer-vezetek heves megyei tanácsának elnökét. sebők béla 76 éves korá-ban hunyt el./mti/

--

bb.32. pedagógusok a természetvédelemért

vid/p kz hgy

1975. augusztus 21.

a természetvédelemmel kapcsolatos időszerű feladatokról, a természetvédelmi oktató-nevelőmunkáról kezdődött három-napos tanácskozás csütörtökön dinnyésen a budapesti állami erdő-rendezőség kutatóházában a fejér megyei pedagógusok részvételé-vel. a tanárok tájékoztak a budapesti állami erdőrendezőség munkájáról, megismerkedtek a természetvédelmi jogszabályokkal, tennivalókkal s bejárták fejér megye legszebb védett területeit, többek között a velencei-tavi madárrezervátumot és az alcsuti arborétumot./mti/

--

bb.33. ifju fizikusok országos találkozója

vid/p kz hgy

1975. augusztus 21.

egerben a megyei művelődési központban csütörtökön megnyitották az ifju fizikusok 3. országos találkozóját. az egyhetes találkozó-ra azokat a fiatalokat küldték el az ország minden részéből, akiknek a tudományág iránt tanúsított érdeklődésükre, illetve eredményeik-re már felfigyeltek a városi, járási művelődési központok. az egyhetes találkozó gazdag lehetőséget nyújt a fizika iránt érdeklő-dő fiatalok ismereteinek fejlesztéséhez. a találkozóon neves tudósok is résztvesznek, és több előadást tartanak./mti/

--

14.45/p

-20-

bb 31. rendőrségi hírek

tr/ny hi hgy

1975 augusztus 21

borsod megyében kazincbarika belterületén püspöki ferenc 53 éves máv pályamester, helyi lakos segédmotoros kerékpárját figyel-metlenül vezette, az árokba borult és a helyszínen meghalt.

bács- kiskun megyében a madarasi béke mezőgazdasági tsz. majorjában tóth istván 44 éves gépkezelő, helyi lakos a meghibá-sodott kazalrakó gép javítását munka közben végeztette. a munka során az emelőkar a gép feletti magasfeszültségű vezetékhez ért, és a gépen dolgozó juhász tibor 33 éves tsz-tag, helyi lakos ha-lálos áramütést kapott, mahán gyula 35 éves tsz-tag, mada-rasi lakost súlyos, további két embert könnyű sérüléssel szállí-tottak kórházba. a felelősség megállapítása folyamatban van.

jászladyban donkó imre 22 éves segédmunkás családi vita köz-ben késsel hasbaszurta apját, donkó kálmán 60 éves tsz-tagot, aki a helyszínen meghalt. donkó imre ellen előzetes letartóztatásba helyezés mellett indult eljárás.

baranya megyében kővágószőlős határában lázár géza 15 éves ipari tanuló, kővágótöttösi lakos segédmotoros kerékpárjával nem adott elsőbbséget a magasabbrendű utvonalon haladó személygépkocsi-nak, amely elütötte. a baleset következtében lázár géza a hely-színen meghalt.

cegléd határában nagy imre 51 éves tsz-tag, lajosmizsei la-kos személygépkocsiját nem az ut-és látásviszonyoknak megfelelő se-bességgel vezette és elütötte koncsik lászló 51 éves tsz-tag, ceg-lédi lakost, aki a helyszínen meghalt. az eljárás folyamatban van.

szabolcs-szatmár megyében kiskvárda belterületén gwozdz krystof antoni 38 éves mérnök, lengyel állampolgár, zanaki lakos személy-gépkocsijával nem adott elsőbbséget, és összeütközött a magasabb-rendű utvonalon haladó személygépkocsival. a baleset következtében a lengyel gépkocsivezető a helyszínen meghalt. utasát, gwozdz alina 37 éves lengyel állampolgárt életveszélyes, a két gépkocsi öt uta-sa / egy lengyel és négy magyar állampolgár/ könnyű sérülést szen-vedett. kórházba szállították őket.

veszprém megyében balatonakali határában melláry gyula 21 éves gépészmérnök pécselyi lakos személygépkocsijával nem adott elsőbbséget és a főútvonalon összeütközött egy motorkerékpárral, amelynek vezetője tóth ferenc 54 éves balatonfüredi kéményseprő, a helyszínen meghalt. a személygépkocsi vezetője ellen őrizetbevétel mellett indult eljárás.

veszprém megyében a badacsonyi stradon fürdés közben a vízbe-fulladt nagy józsef 17 éves tanuló, budapesti lakos./mti/

14.50/ny

-21-

bb 34. képzőművészeti kiállítás hatvanban

vid/kz bzs hgy

1975. augusztus 21.

heves megyében élő és onnan elszármazott jeles képzőművészek tárlata látható csütörtöktől a hatvani városi galériában. a három hétig nyitvatartó kiállításon 25 művész mintegy 100 alkotása szerepel. /mti/

--

bb 35. öt éves a magyar-szlovák munkaerő-kooperáció

vid/kz bzs hgy

1975. augusztus 21.

1970 augusztusában kezdett munkához a komáromi Lenáru-gyárban a komarnoi munkásnők első csoportja. az érdekes, akkor magyarországon egyedülálló kishatármenti munkaerő-kooperációra a magyar és csehszlovák államigazgatási szervek előzetes megállapodása alapján került sor. szerves részét képezte annak a szoros baráti együttműködésnek, amely komárom és komarno között már évek óta kialakult.

komarnon és környékén akkor némi női munkaerő felesleg volt, a jelentősen bővített komáromi üzem viszont munkaerő-hiánnyal küzdött. a gyár dolgozói nagy szeretettel fogadták a szomszédos országból érkező munkásnőket és a szocialista brigádok vállalták patronálásukat. a szlovákiai lányok, asszonyok hamar el-sajátították az új szakmát és jelentősen hozzájárultak a komáromi gyár munkaerő helyzetének a stabilizálásához. ma már szorosán hozzátartoznak a gyár életéhez, osztoznak az eredményekben és gondokban is. létszámuk 135-re emelkedett, és ez az összes dolgozó 12 százalékát jelenti. a szocialista brigádoknak több mint 60-an tagjai. többen szakszervezeti bizalmiak, és öt szlovák munkásnő tagja az üzemi tanácsnak.

a komáromi kezdeményezést követve, az ország más vidékén is kialakult hasonló munkaerő-kooperáció. komáromból férfi munkások járnak át a komarnoi hajógyárba.

az együttműködés ötödik évfordulójáról csütörtökön a gyári klubban rendezett ünnepi termelési tanácskozáson emlékeztek meg. a tanácskozáson minden szlovákiai dolgozót megjutalmaztak. 11-en, akik 1970 óta kimagasló eredménnyel dolgoznak a gyárban, a kiváló dolgozó jelvényt is megkapták. /mti/

--

15.38/bzs

- 22 -

bb 36. egy héttel a nyitás előtt - utolsó szakaszba érkeztek a mezőgazdasági kiállítás előkészületei

i jf/pf ie bzs hgy

1975. augusztus 21.

egy héttel a 68. országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítás és vásár megnyitása előtt az albertirsai uti kiállítási területen az utolsó szakaszba érkeztek az előkészítő munkálatok. az 57 000 négyzetméter alapterületű kiállítási pavilonokban a 9 000 négyzetméternyi állattartási létesítményekben és a 70 000 négyzetméteres szabad területen az építők, a berendezők és a kiállító vállalatok szakemberei fogadják a naponata érkező gép-szállítmányokat és előkészültek az állatok átvételére is.

a kiállításon 300 szarvasmarhát, 250 sertést, 270 juhot, 140 lovat és 400 baromfit láthatnak az érdeklődők. az állatok a hét végén speciális szállító járművekben érkeznek meg a budapesti nemzetközi vásárközpont területére, ahol az istállókat, bemutató-termeket már előkészítették, gondoskodtak a takarmányról, az ivóvizről és a szakszerű állategészségügyi ellátásról is. az állatok egy része a tenyészállat-felvonulás „szereplője”, lesz, naponta két ízben ugyanis az új bemutató-pályán körbe vonulnak a legszebb tenyészállatok, egyebek között a magyartarka fajtájú nagydíjas tehének és a különféle keresztezések legkiválóbb tenyészértékű példányai. felvezetik az omék nagydíjas ménejeit és kancáit is.

többezer gépet vesznek át a kiállítás rendezői ezekben a napokban. a berendezések közül sok végleges helyére kerül, tehát ezeket a bemutatók idején nem mozgatják majd. a gép-felvonulás, amelyet a hungexpo az agrotársult-tal és a mezőgéptársult-tal együttesen szervez, már sokkal mozgalmasabb látványnak ígérkezik, egyebek között a gabona-, a cukorrépa-, a burgonya-, a szalastakarmány- és a zöldségtermesztés, valamint a betakarítás gépei sorakoznak majd fel a nézők előtt.

már régebben tréningbe foták a lovas- és a fogat bemutató szereplőit. ennek a programnak keretében lovastornákat, fogatversenyeket, karusszeleket, továbbá az idomító iskola legjobb egyedeit tekinthetik meg a nézők.

/folyt. köv./

16.05/bzs

- 23 -

bb 36. /egy héttel ... 1. folyt./bzs

művészeti alkotások is érkeznek a kiállításra. egyebek között fotó-művészeti kiállításra kerül sor. a mezőgazdasági múzeum rendezi meg a „mezőgazdaság a képzőművészetben, - című bemutatót. a kiállításon 77 festőművész, 24 szobrász, 26 grafikus és 7 kerámiaművész mintegy 900 alkotása lesz látható. érdekesnek ígérkezik a nemzetközi szakkönyvkiállítás anyaga, várhatóan 1400-1500 kötet kerül a bemutatóterembe, legnagyobb részüket a rendezők már át is vették. az omék alkalmából reprezentatív szakkiadvány jelenik meg „termelési rendszerek a növénytermesztésben, a kertészetben és az állattartásban, - címmel. a háromkötetes kiadványt a mezőgazdasági könyvkiadó vállalat gondozza.

előkészítik a szabadtéri rendezvények helyét, a szabadtéri színpadot, ahol naponként ismétlődő műsor szórakoztatja a vendégeket. az állami és a szövetkezeti ipar divat-bemutatókat rendez, továbbá neves előadóművészek és együttesek adnak műsort.

a kiállítás igazgatóságán közölték: a jegyek árusítása javában folyik, az elővétel már június végén megkezdődött. a különböző utazási és idegenforgalmi irodák mellett a cooptourist-on keresztül a fogyasztási szövetkezetek és a takarékszövetkezetek is árusítják a belépőjegyeket.

a kiállítás megtekintésére a máv 33 százalékos utazási kedvezményt biztosít.

a 68. omék napi nyitvatartási ideje: 9-20 óra. a kiállítási csarnokok este 7 óráig, az állattartási bemutatók és istállók este 6 óráig tartanak nyitva. /mti/

..-

bb 37. huszonnégyezer tonna vas- és fémhulladék a kisz-esek „számláján, - országos gyűjtőakció az ifjusági szövetség felhívására

i pr/pf hi bzs hgy

1975. augusztus 21.

országos mozgalommá terebélyesedett a vas- és fémhulladék gyűjtés a magyar kommunista ifjusági szövetség június 21-i felhívása nyomán -, bizonyítja ezt az a friss összegezés is, amelyet most készítettek el a kisz központi bizottságának illetékesei. eszerint augusztus 15-én már együtt volt a vállalt 40 000 tonnának több mint fele, csaknem 24 000 tonna vas- és fémhulladék.

/folyt. köv./
16.10/bzs

16/1630

- 24 -

bb 37. /huszonnégyezer ... 1. folyt./bzs

a gyorsstatisztikából kitűnik: az új nemzedék jól tudja, hogy alapvető nyersanyagokban korántsem bővelkedő hazánkban nem mindegy, mennyi kidobott vas- és fémhulladékot, a termelésben már nem használható, de beolvasztással ismét értékké váló gépet, berendezést sikerül megmenteni. az akció elindításának előzménye: a kohászok vállalták, hogy a kongresszusi és a felszabadulási munkaverseny során 50 000 tonnával több acélt gyártanak a népgazdaságnak, ehhez azonban több vashulladék is kell. a fiatalok felajánlották, hogy összegyűjtik a szükséges 40 000 tonnányi hulladékot.

egy szemléletes adat arról, hogy az akció mit is jelent a gyakorlatban: a kisz felhívása óta a már 131,8 százalékkal több vas- és fémhulladékot vett át, mint a tavalyi év azonos időszakában. a kisz szervezetek számos új kezdeményezéssel járultak hozzá a mozgalom sikeréhez. csepel ifjúkommunistái például először 2 000 tonna hulladék összegyűjtését vállalták, ezt 2 500 tonnára teljesítették. most megszületett az újabb felajánlás: november 7-ig további 1 000 tonnát adnak át a kohászoknak. borsod megye ifjúkommunistái néhány hét alatt 2 000 tonnát gyűjtöttek össze, s a sikeren felbuzdulva újabb 4 000 tonnára tettek vállalatot. s hogy ez a mennyiség is meglesz, arra a lenin kohászati művek, s az ózdi kohászati üzemek fiataljainak szorgalma- lendülete is garancia. említésre méltó a derecskei példa: a járás termelőszövetkezeteinek, állami gazdaságainak, iparvállalatainak vezetői, kisz-esei közösen tervezték meg a gyűjtést, a szállítást. augusztus 2-án az egész derecskei járásban kommunista szombatot tartottak, s a „haditerv,, alapján, szovjet katonafiatalokat is segítségül hívva, kereken 500 tonna hulladékot sikerült összeszedniük. a kisz központi bizottsága már sok hasonló akcióról kapott hírt, így például arról is, hogy veszprém városának kisz-esei augusztus 23-ra terveznek gyűjtési napot, s arról, hogy ugyancsak egy teljes napot számnak erre a társadalmi munkára a fűzfői nitrokémia fiatal munkásai.

a statisztika szerint a megyék közül hajdu-bihar a listavezető 2 123 tonnával. alig maradnak el mögöttük a borsodiak, ahol 2 000 tonnát gyűjtöttek össze, de figyelemre méltó 1 860 tonnás szabolcsi, az 1 455 tonnás komáromi, az 1 643 tonnás fejér megyei, s az 1 307 tonnás békés megyei eredmény is. a budapesti fiatalok „számláján,, eddig 4 400 tonna van.

+ az

/folyt. köv./
16.15/bzs

Tó 1200

- 25 -

bb 37. /huszonnégyezer ... 2. folyt./bzs

az összegyűjtött hulladékot természetesen el kell juttatni a kohókhoz, s a 40 000 tonna bizony szaporítja a szállító vállalatok amúgy sem kevés gondjait. az ifju kommunisták szerencsére ebben is a népgazdaság segítségére siettek, sok helyütt vállalva nemcsak a gyűjtést, hanem a szállítást is. így cselekedtek a diósgyőri gépgyár kisz-esei, így a lábatlani cement- és mészművek fiataljai, s sokat nyomott a latba néhány volán vállalat ifju kommunistáinak kezdeményező készsége is. most aratás után, s a cukorrépa betakarításának kezdete között a szállításban akad néhány „lazább” hét. a mozgalom gazdái kéri - várják a máv ifju kommunistáinak, főként a nagyobb vasuti csomópontok kisz-eseinek fokozottabb segítségét.

/mti/

-.-

bb 38. tizenhét magyar külkereskedelmi vállalat a szeptemberi brnoi gépipari vásáron - sajtótájékoztató a csehszlovák kereskedelmi képviselőknél

t sz /tr ie bzs -cz

1975. augusztus 21.

a 17. brnoi nemzetközi gépipari vásárt szeptember 10-17 között rendezik meg - közölte jozef kopacek, a brnoi vásárigazgatóság képviselője csütörtöki sajtótájékoztatóján a csehszlovák kereskedelmi képviselő székében.

a nagyszabású ipari bemutatóra 30 ország több mint kétezer kiállítója viszi el a legújabb, legkorszerűbb technológiájú gyártmányokat. a kiállítók 16 szakcsoportban mutatják be termékeiket a vásár mintegy 160.000 négyzetméternyi fedett és nyitott kiállítási területén.

a vásárt csehszlovákia felszabadulásának 30. évfordulója jegyében rendezik meg. a brnoi gépipari vásárok szakosításának megfelelően az idén főleg a megmunkáló és alakító gépek, eszközök és szerszámok láthatók majd.

csehszlovákia iparát 26 külkereskedelmi vállalat reprezentálja brnoban. jónéhány újdonságot is bemutatnak, köztük számjegyevezérlésű csucsasztergákat és más szerszámgepeket, lánctalpas rakodókat és új kotrógepeket - ezeket üzem közben, vagy mozgó makettek formájában láthatják a vásárlatók. több új be rendezés, így a tengely és fogaskerék megmunkáló szerszámgepsor - amelyet ugyancsak bemutatnak a vásáron - a kgst integráció keretében, csehszlovák, szovjet, ndk és magyar kooperációban készült.

/folyt. köv./
16.23/bzs

16.23/bzs

- 26 -

bb 38. /tizenhét ... 1. folyt./bzs

a sajtótájékoztatón a hungexpo képviselői elmondták, hogy magyarországot 17 külkereskedelmi vállalat képviseli a vásáron. a kiállítandó többszáz magyar termék közül huszat vásárdíjra is beneveztek, köztük elektronikus vezérlésű benzinkutat; programozható asztali számítógépet, elektromos pénztárgépet és egy ugynevezett ultracentrifugát, amely a világon az első ilyen típusú harmadik generációs termék.

a brnoi gépipari vásár idején megrendezik a műszaki folyóiratok nemzetközi konferenciáját is. /mti/

-.-

bb 39. emléktábla egy kiváló népművelőnek

vid/kz bzs -cz

1975. augusztus 21.

a tolna megyei váralján emléktáblát állítottak a nyolc évvel ezelőtt elhunyt moldován vilma tanárnőnek. e kiváló népművelő kezdeményezte a tolna megyében élő székelység, valamint a mecsek szélében elterülő váralja község gazdag népművészeti és néprajzi emlékeinek, ősi szokásainak feltárását, s megalapozta a községi könyvtárat is. /mti/

-.-

bb 40. iskolaegészségügyi vándorgyűlés nyiregyházán

vid/kz/gné bzs -cz

1975. augusztus 21.

a hátrányos helyzetben lévő fiatalok oktatási, nevelési, kérdéseit, az edzettebb, egészségesebb ifjuságért tett intézkedések hatásait vitatja meg 170 hazai és ndk-beli pszichológus, pedagógus és iskolaorvos a fodor józsef iskolaegészségügyi társaság rendezésében csütörtökön nyiregyházán megnyitott 3 napos vándorgyűlésen. az említett témákban a három nap alatt hatvan előadás hangzik el. /mti/

-.-

16.27/bzs

16.27/bzs

- 27 -

bb 41. vitorlázó repülő halála

tr hi bzs -cz

1975. augusztus 21.

fábián zoltán 20 éves főiskolai hallgató, gödöllői lakos a hűvösvölgyi vitorlázó repülőtéren sárkányrepülés közben körülbelül 30 méter magasságban lezuhant, és a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség folytatja a vizsgálatot. /mti/

--

bb 42. Losonczi pál,

bzs -cz

1975. augusztus 21.

az elnöki tanács elnöke, aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese és apró Antal, az országgyűlés elnöke fogadta szikra Lászlót, hazánknak a sziriai arab köztársaságba akkreditált új nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére. /mti/

--

bb 43. e m b a r g ó : 18 óráig!

tanácskozás az ensz közgyűlés soronkövetkező ülészakával összefüggő kérdésekről

tr bzs -cz

1975. augusztus 21.

a magyar népköztársaság külügyminisztériumának meghívására augusztus 18-21 között budapestben került sor a belorusz szovjet szocialista köztársaság, a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a koreai népi demokratikus köztársaság, a kubai köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a mongol népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román szocialista köztársaság, a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége, és az ukrán szovjet szocialista köztársaság külügyminisztériumai vezető munkatársainak, valamint a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa képviselőinek tanácskozására.

a tanácskozás résztvevői eszmecserét folytattak az ensz közgyűlés soronkövetkező 30. rendes, és 7. rendkívüli ülészakával összefüggő kérdésekről.

/folyt. köv./
16.42/bzs

10/12/11

- 28 -

bb 43. /tanácskozás ... 1. folyt./bzs

a találkozó szívélyes, baráti légkörben zajlott le.

a küldöttségek vezetőit magyarországi tartózkodásuk során fogadta puja frigyos, a magyar népköztársaság külügyminisztere. /mti/

--

bb 44. végső bucsu dr. mária bélától

t ró/gk hi bzs -cz

1975. augusztus 21.

csütörtökön a farkasréti temetőben mély részvétellel kísérték utolsó útjára dr. mária béla költőt, műfordítót, a munkásmozgalom régi harcoát, az országos ideg és elmegyógyászati intézet egykori igazgatóját. koszorúkkal borított ravatalánál - családtagjain kívül - megjelent a politikai, a művészeti élet, s a tudomány számos képviselője, magas rangú munkatársaival képviseltette magát az egészségügyi minisztérium, s a magyar írók szövetsége.

az i. kerületi pártbizottság, a magyar partizán szövetség, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete elnöksége és tagjai, elvtársai és harcostársai gyászát dr. erdélyi lászló, a partizán szövetség tagja tolmácsolta. szavaiban az igaz ügyért mindig kiálló kommunistának, a fasizmus ellen küzdő, az elnyomott népek felszabadulásáért harcoló bajtársnak, a kiváló orvosnak állított emléket.

az országos ideg- és lelmeorvos társaság nevében dr. pollner györgy, az intézet igazgatóhelyettese bucsuzott az elhunytól. méltató szavakkal szökött dr. mária béla pszichiátriai tevékenységéről, a korszerű elmeügyi jogszabályok megalkotásának elharcosáról, a betegek gyógykezelésében a humánus elvek szigorú következetes alkalmazójáról. munkássága elválaszthatatlanul összeforrt az intézettel, bölcs derűt és igaz emberséget sugárzó szelíme mindig közöttünk marad - mondotta.

a lélek orvosától és a lélek mérnökétől, az emberközpontru világ fáradhatatlan munkásától raics istván zenekritikus bucsuzott a magyar írók szövetsége, az irodalmi alap és a baráti kör képviselőitében. tehetségével mindenkor nagy felelősséggel élt, az elkötelezett költő hangját hallatta mindvégig, az okos, az életvezetés titkát megfejteni próbáló bölcsesség tanácsaival gyámolította a rászorultakat. míg élünk, őrizzük emberi emlékezetét, figyelemmel kísérik költői hagyatékának sorsát - mondotta. a koporsót az internacionálé hangjai mellett helyezték végső nyugovóra. /mti/

--

- 29

16.47/bzs

10/12/11

elmegyógyászati intézet vezetői és dolgozói, az ideg- és

bb 45. postások jutalmazása a Lengyel kulturában

i kf/pf ie bzs -cz 1975. augusztus 21.

a postás dolgozók a „Lengyelország”, című folyóíratra indított előfizetés-gyűjtési versenyben 2 579 új előfizetőt szereztek. a versenyben legjobb eredményt elért 21 postást a polska agencja interpress értékes tárgyjutalmakkal ajándékozta meg csütörtökön a Lengyel kulturában. /mti/

--

bb 46. meghalt vujicsics tihamér

gg bzs -cz 1975. augusztus 21.

a kulturális minisztérium és a magyar zeneművészek szövetsége mély megrendüléssel tudatja, hogy vujicsics tihamér zeneszerző 46 éves korában, tragikus körülmények között életét vesztette. halálával a népművészet szenvedélyes kutatóját, rangos előadó művészt és széleskörben elismert újraalkotóját veszítettük el. /mti/

--

bb 47. a szerkesztőségek tájékoztatására!

kiegészítés a mai bb 46. sz. hírünkhöz

bzs -cz 1975. augusztus 21.

mint az mti korábbi kiadásaiban közölte, hírügynökségi jelentések szerint a damaszkusz közelében kedd éjszaka szerencsétlenül járt csehszlovák repülőgépen magyar utas is tartózkodott.

illetékes helyről csütörtökön kapott értesülés szerint az utas vujicsics tihamér zeneszerző volt. vujicsics tihamér zeneszerző és folklórlista 1929-ben született pomázon, zeneszerzést a nemzeti zenedében, az állami zenekonzervatóriumban és a zeneművészeti főiskolán tanult. elsősorban a magyarországi délszláv és a balkáni népzene és táncot kutatta; ez zeneszerzői munkásságára is döntő hatással volt. műveit főként az állami népi együttes mutatta be, a zenei lexikon 1965-ös kiadása fő művei között a következőket tartja számon: makar csudra 1955; csodafurulyás juhász 1958; kádár kata 1958; vérnász 1960; táncjátékok, kórusművek /ráckevei ballada arany jános szövegére/, dalok, filmzenék, magyar és délszláv népzenei feldolgozások, stb. /mti/

18.20/bzs

--
- 30 -

bb 48. időjárásjelentés

bzs -cz 1975. augusztus 21.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 21-én, csütörtökön este:

nyári idő

nappali felhőképződés, eső még nem valószínű. mérsékelt, főként a dunántulon megélénkülő déli szél. Legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 25-29 fok között. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 19. sz. hírünk /évadnyitó .../ 1. bek. 4. sorában a név helyesen:

berényi g á b o r

/mti/

--

bb 49. kettős csőtörés zuglóban

i ms/gk bzs -cz 1975. augusztus 21.

csütörtökön két helyen is eltört zuglóban a vízvezetéki főnyomócső, s emiatt a környéken a lakosság nem kis bosszúságára megszünt, illetve a minimumra csökkent a vízszolgáltatás. a xiv. kerület hungária körút és tábornok utca sarkán egy 600 milliméter átmérőjű főnyomócső tört el, a nagy lajos király utján pedig egy tűzcsap. a vízművek hibaelhárító osztagai haladéktalanul munkába álltak és este 8 órakor már csak a sérült cső kicseréléséhez szükséges új 600 milliméteres cső megérkezésére vártak, hogy befejezhessék a helyreállítási munkákat. /mti/

--

2045
- 31 -

vbb 50. belföldi hireink jegyzéke 13 órától zárásig

bzs -cz

1975. augusztus 21.

23. nagyjavítás
  24. újabb kaolinbányák
  25. a hegyköz termelőszövetkezetéről
  26. fizikusok vándorgyűlése
  27. állami hangversenyzenekar
  28. budapesti gyermekszínházról
  29. eltemették sebők bélát
  30. országos gyógyszerészügyi konferencia
  31. rendőrségi hírek
  32. pedagógusok a természetvédelemért
  33. ifjú fizikusok találkozója
  34. képzőművészeti kiállítás hatvanban
  35. magyar-szlovák munkaerő-kooperáció
  36. a mezőgazdasági kiállítás előkészületei
  37. huszonnégyezer tonna vas- és fémhulladék
  38. csehszlovák sajtótájékoztató
  39. emléktábla
  40. iskolaegészségügyi vándorgyűlés
  41. vitorlázó repülő halála
  42. losonczi fogadta
  43. tanácskozás az ensz közgyűlés ...
  44. mária béla temetése
  45. postások jutalmazása
  46. meghalt vujicsics tihamér
  47. kieg. vujicsics halálhíréhez
  48. időjárásjelentés
  49. kettős csőtörés zuglóban
  50. hírjegyzék
- /mti/

--

- v e g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztette: halasi györgy

21.18/bzs

- 32 -

21²⁰

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. korszerűbb technika, magasabb szervezettség az újpesti könnyűipari vállalatoknál - a iv. kerületi párt- végrehajtó bizottság ülése

i gy/mm um hi hgy

1975. augusztus 22.

újpest tiz könnyűipari vállalatánál az utóbbi három esztendőben csaknem egymillió forintot fordítottak rekonstrukciós munkákra. a megvalósított beruházások egyben a bevezetett hatékony szervezési intézkedések alapjául szolgáltak. a legutóbbi felmérés kapcsán a vállalatok munka- és üzemszervezési intézkedéseinek számszerű eredményeit összegezte a iv. kerületi párt- végrehajtó bizottság.

fontos tapasztalatként állapították meg:

az üzemi párt- és társadalmi szervek értékes segítséget nyújtanak a gazdasági vezetésnek: a munka szervezési szakaszától kezdődően a végrehajtás befejezéséig konkrétan részt vesznek a szervezés-fejlesztési kérdések megoldásában, ellenőrzésében. a vállalatok középtávú szervezési programjukat éves feladat-tervekre bontva, határidők és felelősök megjelölésével hajtják végre. az újpesti párt-végrehajtó bizottság véleménye szerint ez a módszer egyben biztosítja a programok rugalmasságát is, azt, hogy mindig az adott helyzetnek megfelelően határozhassák meg a következő év részfeladatait. jó példa erre az újpesti gyapjuszövőgyár, amely a középtávú szervezési program elkészítése után bővítette ki szervezésfejlesztési tervét a vidéki ipar-telepítéssel kapcsolatos feladatokkal.

/folyt.köv./

- 1 -

10